

TOELICHTING BIJ DE VERSCHILLEN TUSSEN DE GOEDGEKEURDE MODEL- OVEREENKOMSTEN

Eerst zullen wij ingaan op het verschil tussen aanneming van werk en opdracht en daarna op het verschil tussen hoofd- en onderaanneming en waarom daarbij weer een onderscheid is gemaakt tussen "werk op locatie" en "werk in/vanuit de eigen werkplaats". Ook leggen wij uit waarom van dezelfde overeenkomsten voor iedere soort contractspartij (opdrachtgever/opdrachtnemer/aannemer/etc.) een aparte versie bestaat.

Vershil aanneming van werk en opdracht

Veel ondernemers laten zich op het verkeerde been zetten door de terminologie van de overeenkomsten. Die terminologie is gebaseerd op de terminologie die wordt gebruikt in de wet. Als bedrijf geeft u vaak een "opdracht" aan een zzp'er of als zzp'er krijgt u een "opdracht" van een bedrijf en ligt het voor de hand om dan een overeenkomst van opdracht te gebruiken. Zeker onder Metaalunieleden zal het echter vaker voorkomen dat een overeenkomst van aanneming van werk nodig is in plaats van een overeenkomst van opdracht.

In het algemeen gebruikt u een overeenkomst van aanneming van werk als er een zaak wordt gemaakt of als er aan een zaak wordt gewerkt. Hierbij kunt u denken aan het bouwen of repareren van een machine, het onderhoud aan een machine en laswerkzaamheden. Bij een overeenkomst van aanneming van werk is meestal vooraf vast te stellen wat het eindresultaat van de werkzaamheden moet zijn.

Bij de overeenkomst van opdracht wordt er géén zaak gemaakt en wordt er ook niet aan een zaak gewerkt. Het gaat bij deze overeenkomst veelal om dienstverlenende werkzaamheden ofwel werkzaamheden van meer geestelijke aard. Hierbij kunt u bijvoorbeeld denken aan tekenwerk, werk van architecten, advieswerk en administratieve werkzaamheden. Vanwege het soort werkzaamheden waar het hier om gaat, is niet altijd (goed) mogelijk om het eindresultaat van de werkzaamheden aan te geven. Denkt u bijvoorbeeld aan engineeringswerkzaamheden.

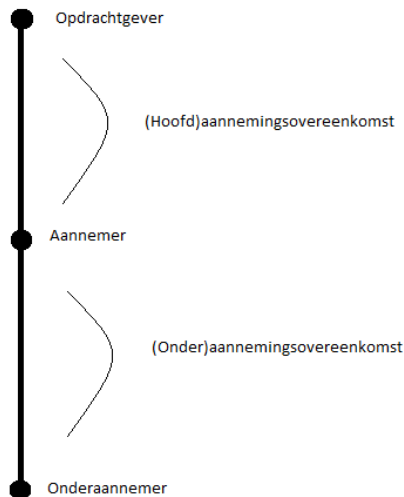
Afhankelijk van de aard van de werkzaamheden van de zzp'er, kiest u dus of voor aanneming van werk of voor opdracht. Mocht u in uw geval twijfelen over welke overeenkomst u het beste kunt gebruiken, dan kunt u uiteraard contact opnemen met een bedrijfsjuridisch adviseur van Metaalunie (bj@metaalunie.nl).

De goedgekeurde modelovereenkomsten van opdracht en de (onder)aannemingsovereenkomsten verschillen voor de fiscus behoorlijk. Dit komt doordat in de Wet op de loonbelasting de onderaannemer in beginsel in fictieve dienstbetrekking wordt verondersteld bij de aannemer. Deze fictie geldt niet als de onderaannemer een ondernemer is. Hiervoor is het van belang dat de onderaannemer resultaatgericht werk, zelfstandig zijn werk uitvoert, investeringen doet in gereedschappen, zelf voor zijn vervoer zorgdraagt en veelal eigen werkkleding draagt. In de (onder)overeenkomst ziet u dergelijke bepalingen dan ook terug in de gele passages.

Bij de overeenkomst van opdracht geldt fiscaal ook een fictie voor gelijkgestelden. Dit is een ieder die niet in echte dienstbetrekking werkzaam is en tegen beloning persoonlijke arbeid verricht voor minimaal 2 dagen per week, voor langer dan een maand, en voor minimaal 40% van het wettelijk minimum loon. Partijen mogen de fictie voor gelijkgestelden altijd - ongeacht hun situatie - uitsluiten. In de overeenkomst hoeft het ondernemerschap uitsluitend aangetoond te worden met een Kamer van Koophandel nummer en het feit dat met meerdere opdrachtgevers gewerkt mag worden. Ondanks dat de Belastingdienst het ondernemerschap verder niet meer zal controleren, adviseren wij u toch om er voor te zorgen dat de zzp'er niet te lang bij één opdrachtgever werkt en zich onderscheid van werknemers van opdrachtgever.

Vershil hoofd- en onderaanneming

Dan is er nog een verschil tussen de hoofdaannemingsovereenkomst en de onderaannemingsovereenkomst. De hoofdaannemingsovereenkomst heeft betrekking op de afspraken tussen de opdrachtgever en de aannemer. De onderaannemingsovereenkomst heeft betrekking op de afspraken tussen de aannemer en de onderaannemer, degene aan wie de aannemer het werk geheel of gedeeltelijk uitbesteedt. Ter verduidelijking treft u hieronder de verhoudingen tussen deze partijen in de keten aan.

Verschil versie opdrachtgever en opdrachtnemer

De goedgekeurde modelovereenkomsten zijn vanuit verschillende perspectieven geschreven. Een voorbeeld: van de overeenkomst van opdracht bestaat een versie opdrachtnemer en een versie opdrachtgever. Iedere versie is opgesteld vanuit het perspectief van één van beide contractspartijen. Gebruikt u een versie opdrachtgever, dan wordt in die overeenkomst vooral getracht de rechtspositie van de opdrachtgever te verbeteren, in de versie onderaannemer of opdrachtnemer gaat het om verbetering van de positie van de onderaannemer resp. de opdrachtnemer.

Het verschil in perspectief komt niet zozeer tot uitdrukking in de fiscaal relevante bepalingen, maar vooral in andere bepalingen uit de overeenkomsten. Denkt u bijvoorbeeld aan artikelen die gaan over de aansprakelijkheid van de zzp'er, levertijden en intellectuele eigendomsrechten. Partijen bij de overeenkomst zullen ten aanzien van zulke onderwerpen vaak tegengestelde afspraken willen maken. Maar ook het verschil in algemene voorwaarden heeft te maken met de vraag vanuit welk perspectief de overeenkomst is opgesteld. Een aannemer zal inkoopvoorwaarden willen gebruiken, een onderaannemer leveringsvoorwaarden. Om die reden hebben wij voor de partijen in verschillende hoedanigheden aparte goedgekeurde modelovereenkomsten beschikbaar.

Verschil werken op locatie en werken in/vanuit eigen werkplaats

Tot slot wordt er in de categorie "aanneming van werk" nog onderscheid gemaakt tussen de situatie waarbij de zzp'er op locatie werkt (over het algemeen een bouwplaats) en de situatie waarbij de zzp'er het werk uitvoert in of vanuit zijn eigen werkplaats. Bij de beoordeling door de Belastingdienst zijn met name het resultaatgericht werken en de zelfstandigheid van de zzp'er doorslaggevend geweest. Omdat dit voor de zzp'er die werkt in of vanuit zijn eigen werkplaats eenvoudiger is aan te tonen dan voor de zzp'er die op locatie werkt, is er voor beide situaties een aparte goedgekeurde modelovereenkomst: Een versie "werken op locatie" en een versie "werken in of vanuit de eigen werkplaats". Voor vragen over dit onderscheid kunt u contact opnemen met het Team Ondernemen Economie en Fiscaliteit (bedrec@metaalunie.nl).